

ЗАКОН О УСЛОВИМА И ПОСТУПКУ ЗА ПРЕКИД ТРУДНОЋЕ

Члан 1.

(1) Овим законом уређују се услови и поступак за прекид трудноће у здравственој установи.

(2) Прекид трудноће представља медицинску интервенцију којом се намјерно и вјештачки прекида трудноћа.

Члан 2.

У вези са кориштењем права на слободно одлучивање о рађању, а ради заштите здравља, жени и мушкарцу обезбјеђују се сви видови стручних савјета и поука који могу допринијети да то право користе без штетних посљедица по здравље и репродуктивну способност.

Члан 3.

Здравствени и други радници одговарајућих стручних профила у здравственим установама дужни су да у оквиру својих радних и професионалних обавеза пруже жени и мушкарцу медицинску помоћ и одговарајуће савјете у кориштењу права на слободно одлучивање о рађању и упознају их са поступком, током и посљедицама примјене савремених начина и средстава за регулисање намјерног прекида нежељене трудноће.

Члан 4.

На поступак прекида трудноће примјењују се одредбе Закона о здравственој заштити, („Службени гласник Републике Српске“, бр. 18/99, 58/01 и 62/02), ако овим законом није другачије одређено.

Члан 5.

(1) Прекид трудноће врши се по захтјеву трудне жене (у даљем тексту: трудница).

(2) За малољетне труднице и труднице лишене пословне способности, захтјев за прекид трудноће подноси родитељ, односно старатељ или орган старатељства.

(3) Малољетна трудница старија од шеснаест година, која има пословну способност, може и сама да поднесе захтјев за прекид трудноће

Члан 6.

(1) Жена која жели да прекине трудноћу обраћа се писаним захтјевом специјалисти гинекологије и акушерства одговарајуће здравствене установе.

(2) Специјалиста гинекологије и акушерства из става 1. овог члана дужан је да:

а) клиничким, гинеколошко-акушерским, те ултразвучним прегледом, установи трудноћу и одреди гестацијску старост трудноће,

б) се упозна са анамнестичким подацима о евентуалним болестима, крвном групом и RhD фактором и

в) утврди евентуално постојање опасности која би прекидом трудноће угрозила здравље жене, а по потреби, зависно од индикација, консултује докторе специјалисте других грана медицине.

(3) Признаје се право лекару-специјалисти гинекологије и акушерства да одбије извршити дозвољени прекид трудноће, уколико се то противи његовим схватањима.

(4) Право из претходног става ограничава се обавезом указивања хитне медицинске помоћи у случају акутне опасности по живот или тешког оштећења здравља.

Члан 7.

(1) Здравствене установе у којима се изводи процедура прекида трудноће дужне су да женама учине доступним тачне и непристрасне информације о прекиду трудноће организовањем обавезног савјетовања прије и после обављеног прекида трудноће.

(2) Након што је информисана о потенцијалним ризицима прекида трудноће, а за то не постоје клиничке и психосоцијалне контраиндикације, трудница потписује образац о добровољном прекиду трудноће.

(3) Министар здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: министар) донијеће посебан општи акт којим ће прописати начин, мјесто и процедуре савјетовања прије и после обављеног прекида трудноће.

Члан 8.

Захтјеву за прекид трудноће, поднесеним у складу са чланом 5. овог закона, удовољиће се:

а) ако трудноћа није старија од десет гестацијских недјеља и

б) ако се прекидом трудноће неће непосредно угрозити живот или здравље труднице.

Члан 9.

(1) Услове из чл. 6. и 8. утврђује специјалиста гинекологије и акушерства на основу одговарајућих прегледа и тражених налаза, и то најкасније у року од два дана од дана подношења захтјева за прекид трудноће.

(2) О постојању услова о прекиду трудноће саставља се записник који потписује специјалиста гинекологије и акушерства. Записник се улаже у протокол о извршеним прекидима трудноће.

Члан 10.

(1) Постојање услова за прекид трудноће утврђује:

а) до навршене десете гестацијске недјеље трудноће – специјалиста гинекологије и акушерства здравствене установе,

б) од навршене десете гестацијске недјеље трудноће до навршене двадесете гестацијске недјеље трудноће, првостепена и другостепена комисија за прекид трудноће одговарајуће здравствене установе и

в) после навршене двадесете гестацијске недјеље трудноће – етички одбор здравствене установе.

(2) Министар правилником утврђује број чланова, састав и начин рада првостепене и другостепене комисије за прекид трудноће.

(3) Министар утврђује број чланова, састав и начин рада етичког одбора, те именује предсједника и чланове етичког одбора на приједлог одговарајуће здравствене установе на период од четири године.

Члан 11.

Прекид трудноће може се извршити до навршене десете гестацијске недјеље трудноће. Изузетно, прекид трудноће може се извршити и после навршене десете гестацијске недјеље трудноће:

а) када се на основу медицинских индикација утврди да се на други начин не може спасти живот или отклонити тешко нарушавање здравља жене,

б) када се на основу научно-медицинских сазнања може очекивати да ће се дијете родити са тешким тјелесним или душевним недостацима,

в) када је до зачећа дошло извршењем кривичног дјела и

г) када се утврди постојање психосоцијалних индикација за прекид трудноће.

Члан 12.

(1) Првостепена комисија за прекид трудноће дужна је да одлучи о захтјеву за прекид трудноће најкасније у року од три дана од дана подношења захтјева, о чему се саставља записник о прекиду трудноће који потписују чланови комисије и трудница. Један примјерак записника о прекиду трудноће уручује се трудници.

(2) Ако се захтјев за прекид трудноће одбија, првостепена комисија доноси одлуку о одбијању захтјева за прекид трудноће.

(3) Против одлуке из става 2. овог члана трудница може уложити приговор другостепеној комисији за прекид трудноће, у року од три дана од дана пријема одлуке.

Члан 13.

(1) Другостепена комисија за прекид трудноће дужна је да донесе одлуку о приговору из члана 12. став 3. овог закона најкасније у року од три дана од дана подношења приговора.

(2) Приликом одлучивања о приговору другостепена комисија за прекид трудноће првенствено води рачуна о заштити здравља труднице.

(3) Одлука другостепене комисије за прекид трудноће о приговору је коначна.

Члан 14.

(1) Прекид трудноће до навршене двадесете гестацијске недјеље трудноће обавља се у здравственој установи која има болничку службу из гинекологије и акушерства, анестезиологије и реанимације, операциону салу и службу трансфузије крви.

(2) Прекид трудноће после навршене двадесете гестацијске недјеље трудноће обавља се у клиници или клиничком центру.

(3) Ако је прекид трудноће започет ван установа из ст. 1. и 2. овог члана, при чему је угрожен живот труднице, доктор медицине који није специјалиста гинекологије и акушерства дужан је да у складу са начелима професије пружи адекватну медицинску помоћ у сврху спасавања живота труднице и у здравственим установама које не испуњавају услове из ст. 1. и 2. овог члана, о чему се води посебна евиденција и достаља извјештај Етичком одбору.

Члан 15.

Ако је намјерни прекид трудноће започет супротно одредбама овог закона доктор медицине обавезан је да после пружања адекватне медицинске помоћи у сврху спасавања живота труднице, обавијести орган надлежан за унутрашње послове.

Члан 16.

Здравствена установа дужна је да трудници обезбиједи контролу здравственог стања и услуге савјетовања после извршеног прекида трудноће.

Члан 17.

(1) Здравствена установа у којој се врши прекид трудноће дужна је да води евиденцију и медицинску документацију о извршеним прекидима трудноће и да

прописане извјештаје доставља Институту за заштиту здравља Републике Српске, под условима и на начин утврђен законом.

(2) Евиденција и документација из става 1. овог члана имају карактер лљкарске тајне и чувају се у посебној архиви здравствене установе.

Члан 18.

Ко противно овом закону изврши прекид трудноће, врши прекид трудноће или помогне да се изврши прекид трудноће, казниће се према Кривичном закону Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 49/03, 108/04, 37/06 и 70/06).

Члан 19.

(1) Новчаном казном од 3.000 до 15.000 КМ казниће се за прекршај здравствена установа ако се:

- а) изврши прекид трудноће код малољетне труднице супротно члану 5. овог закона,
- б) изврши прекид трудноће супротно члану 11. овог закона,
- в) изврши прекид трудноће, а не испуњава услове из члана 14. овог закона и
- г) не обавијести орган надлежан за унутрашње послове, у складу са чланом 17. овог закона.

(2) Новчаном казном од 1.000 до 3.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице здравствене установе.

(3) Новчаном казном од 3.000 до 15.000 КМ казниће се за прекршај из чл. 11, 14. и 17. и оснивач здравствене установе.

(4) Новчаном казном од 500 до 1.500 КМ казниће се за прекршај и здравствени радник који изврши прекид трудноће.

Члан 20.

Министар ће у року од три мјесеца од дана ступања на снагу закона донијети Правилнике из чл. 7. став 3. и 10. ст. 2. и 3. овог закона.

Члан 21.

Ступањем на снагу овог закона у Републици Српској престаје да се примјењује Закон о условима и поступку за прекид трудноће („Службени лист СР Босне и Херцеговине“, број 29/77).

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-501/08
Датум: 20. март 2008. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојичић